"ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆိုရင် ဂျီဒီပီရဲ့၁၅ ရာခိုင်နှုန်းမကျော်သလို နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်
နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကလည်း ဂျီဒီပီရဲ့ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းမကျော်ဘူး။အဲ့တော့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေနဲ
အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေနဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် တော်တော်လေးနည်းနေသေးတယ်။နည်းနေတဲ့ အတွက်မျှော်လင့်ချ
အတွက်မျှော်လင့်ချက်ကလည်းအများကြီးရှိနေတယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့လုပ်စရာတွေအများကြီးရှိနေလို့ပါ။ ပြီးတော့လည်
ပြီးတော့လည်း နိုင်ငံသားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေနဲ့နိုင်ငံခြားသားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ ဒီ၂ခုကိုပေါင်းစပ်ပြီးတော့ အဲ့
ဒီ၂ခုကိုပေါင်းစပ်ပြီးတော့ အဲ့
အဲ့ဒီ့ဥပဒေဘယ်တော့ထွက် မလဲဆိုပြီးစောင့်ခဲ့ကြတယ်။အခုကျတော့ ဥပဒေ
ဥပဒေကထွက်လာပေမယ့် နည်းဥပဒေကမထွက်လာသေးဘူး။အဲတော့ ပြောချင်တာက မြန်မာန မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ
မှုတိုးတက်လာဖို့ဟာ အလားအလာအများကြီးရှိပါတယ်" ဦးအောင်ချိန်ဘွား (စီးပွားရေးဆောင်းပါးရှင်)

"ဒီဥပဒေ
၂ခုပေါင်းခြင်းဆိုတာထက် အထဲမှာပါတဲ့အကြောင်းတရားတွေကပိုပြီးအရေးကြီးတယ်လို့ပြောချင်ပါတယ်။အဓိက ကရင်
ိက ကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေက ကျွန်တော်တို
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ရည်ရွယ်ပြီးတော့ရေးဆွဲဖို့ပါ။အဲ့တော့ ပြည်တွင်းပဲ
ပြည်တွင်းပဲဖြစ်ဖြစ် ပြည်ပပဲဖြစ်ဖြစ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တစ်ခုကိုခွင့်ပြုတော့မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသား
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသားတွေအတွက် ဘယ်လောက်ရမလဲ၊ ဘာတွေရမ
ဘာတွေရမလဲ ဒါတွေကအဓိကအရေးကြီးတာပါ။ပြီးတော့ဘယ်နိုင်ငံမဆို မဖွံ့ဖြိုးတဲ့ဒေသတွေ ဖွံ့ဖြိုးစေချင်လို့ ရင်းနှီးမြှုပ်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေဝင်လာအောင်ဆွဲဆောင်တဲ့နေရာမှာ အခွန်သက်သာခွင့်နဲ့၊ ဒါမျိုးနဲ့ဆွဲဆောင်တာမျိုး ရှိပါတယ်။ဒါပေမယ့်တ
ရှိပါတယ်။ဒါပေမယ့်တချို့လုပ်ငန်းတွေက ဒီလိုအခွန်သက်သာခွင့်မပေးရင်တောင် လုပ်ချင်တဲ့သူတွေကလည်း တန်းစီ ရှိနေ
တန်းစီ ရှိနေတာပါ" ဦးဝင်းမြင့်(အတွင်းရေးမှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံစက်သုံးဆီတင်သွင်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများအသင်း)

"အခွန်သက်သာခွင့်ဘာကြောင့်ပေးလဲဆိုတော့ အဲ့ဒီ့ဒေသမှာပိုပြီးတော့လုပ်စေချင်လို့ပါ။ ဒါပေမယ့် စီးပွားရေးသ
စီးပွားရေးသမားဆိုတာ သူ့ရင်းနှီးတဲ့ငွေဟာ အရင်းကြေဖို့ဘယ်လောက်ကြာမလဲဆိုတာကြည့်တယ်။တကယ်လို့သိပ်ကြာေ
နမယ်ဆိုရင် ဘယ်သူက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှာလဲ။ဒီနေရာမှာ ဥပမာအနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံကြီးဟာ အထူးစီးပွားရေး
အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွေတည်ထောင်ပြီးတော့ အရမ်း တိုးတက်အောင်မြင်သွားခဲ့တယ်"
ဦးအောင်ချိန်ဘွား(စီးပွားရေးဆောင်းပါးရှင်)

"ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနဲ့ပတ်သတ်လို့ သဘာဝအရင်းအမြစ်တွေကုန်သွားလို့ရှိရင် ပြည်သူတွေ ဗိုက်ပေါင်းလောင်းနဲ့မကျန်အောင်၊ လာင်းနဲ့မကျန်အောင်၊ ပြီးတော့လည်း နည်းပ
နည်းပညာတွေကျန်ခဲ့ဖို့လိုပါတယ်။နောက်တချက်က ရင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ရင်ကြားစေ့ရေးနဲ့ ပတ်သတ်ပြီး ရန်ကုန်ကလူက လျှပ်စစ်ဓါတ်အားခကို နည်းနည်းလေးပေးရ
နည်းနည်းလေးပေးရပြီး နယ်ကလူကတော့ အများကြီးပေးရရင် နယ်ကလူက ဘယ်ကျေ
ဘယ်ကျေနပ်ပါ့မလဲ။ ဒါကြောင့် အနည်းဆုံးအဲ့တာမျိုးတော့တန်းတူညီမျှတဲ့အခွင့်အရေးတော့ဖြစ်ရမယ်။ဒါဆို ရင်တော့ စီး
ရင်တော့ စီးပွားရေးအရ ရင်ကြားစေ့ရေးလို့သတ်မှတ်လို့ရမယ်" ဦးပြည့်ဝထွန်း(CEO,Parami Energy Group)

"ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကြီးတည်ဆောက်တော့မယ်ဆိုရင် ပြည်န
ပြည်နယ်၊တိုင်းဒေသကြီးတွေမှာ ကိုယ့်ဒေသထွက်သံယံဇာတ ပစ္စည်းတွေဟာ ကိုယ်သာထုတ်လုပ်ပြီးတော့ ကိုယ်သာသုံ
ကိုယ်သာသုံးစွဲပြီး ရပိုင်ခွင့်ရှိတယ်ဆိုတဲ့စိတ်မျိုး၊ အဲ့တာကို ဗဟို
ဗဟိုကနေ ဒါတရားတယ်ပေါ့နော်။ဒီနေရာမှာ တရုတ်ပြည်ကြီးကလည်း ပြည်နယ်
ပြည်နယ်၊တိုင်းဒေသတွေကို ဖက်ဒရယ်နည်းအတိုင်းဘဲ အုပ်ချုပ်ရေးမှုးတွေကို ကိုယ့်ပြည်နယ်နဲ့ကိုယ် စီးပွားရေး
စီးပွားရေးအရ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးတယ်။ဒီတော့ သူတို့က အပြိုင်အဆိုင်လုပ်ကြ တော့ ပြ
တော့ ပြည်နယ်နဲ့တိုင်းဒေသတွေက အရမ်းကိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်တယ်။ကျွန်တော်တို့လည်း ပြည်နယ်နဲ
ပြည်နယ်နဲ့တိုင်းဒေသကြီးအားလုံး ကို ကိုယ်
ကိုယ့်ဒေသကထွက်ရှိတဲ့သံယံဇာတတွေကို ကိုယ့်ဘာသာသုံးပါ။ဒါပေမယ့် ဘယ်ပစ္စည်
ဘယ်ပစ္စည်း၊ဘယ်သံယံဇာတကိုတော့ အတိုင်းအတာဘယ်လောက်အထိသုံးစွဲခွင့်ပြုမယ်။ဒီ့ထက်ကျော်လွန်ရင်တော့ ဗဟို
င်တော့ ဗဟိုကိုတင်ရမယ်။အဲ့လိုမျိုးဆိုရင် ရင်ကြားစေ့ရေးက သိပ်အကျိုးရှိမယ်"
ဦးအောင်ချိန်ဘွား(စီးပွားရေးဆောင်းပါးရှင်)

"စားသုံးသူတွေအတွက် အကျိုးရှိတာဖြစ်ဖို့လိုသလို တဖက်ကလည်း ရင်းနှီးမြှု
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတွေအတွက် မျှတဖို့တော့လိုပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ တချို့အခြေအေ
တချို့အခြေအနေတွေမှာ ကုန်ဈေးနှုန်းတွေအရမ်းကျတယ်။ဒီလိုတအားကျတဲ့နေရာမှာ စားသုံးသူတွေ အတွက်တော့
အတွက်တော့ အဆင်ပြေတယ်။ဒါပေမယ့် ထုတ်လုပ်သူတွေအတွက် တအားထိ
တအားထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေရှိတယ်ဆိုရင် နိုင်ငံ
နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင်းက ထိုက်သင့်သလိုဆောင်ရွက်ပေးဖို့လိုတယ်။ဒီ့အတွက် စားသုံးသူနဲ
စားသုံးသူနဲ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ နှစ်ဖက်စလုံး အတွက်ညီမျှတဲ့မူဝါဒ တစ်ခုထားရှိဖို့လိုပါတယ်"
ဦးဝင်းမြင့်(အတွင်းရေးမှုး၊ မြန်မာနိုင်ငံစက်သုံးဆီ တင်သွင်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချ သူများအသင်း)

Second Segment

"မြန်မာနိုင်ငံ ကမ္ဘာပေါ် မှာမြေဈေးအကြီးဆုံးနိုင်ငံပါ။မြေဈေးများတော့ဘာဖြစ်လဲဆိုရင် စက်ရုံအသစ်ဆောက်ဖို့စိုက်ပျိုး
က်ဖို့စိုက်ပျိုးမွေး မြူရေးလုပ်ဖို့ဆိုတာကမြေလိုတာပေ့ါ။ဒီနေရာမှာတချို့ကလည်းပြောတယ်။မြေအကျယ်ကြီးပေးမလုပ်ပါန
့တဲ့။ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါကမြေအကျယ်ကြီးသိမ်းယူလိုက်တဲ့အတွက်တောင်သူတွေ တော်တော်ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ဒါကိုသ
ယ်။ဒါကိုသင်ခန်းစာယူသင့်ပါ တယ်။ဒါပေမယ့်အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွေများများဖန်တီးပါ။သူများနိုင်ငံတွေတိုးတက်သွားတဲ့
အဓိကအကြောင်းအရင်းက အထူးစီးပွားရေးဇုန်တွေဖန်တီးခဲ့လို့ပါဘဲ" ဦးအောင်ချိန်ဘွား(စီးပွားရေးဆောင်းပါးရှင်)

"နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဘာကြောင့်လိုအပ်တာလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့နည်းပညာတွေရရှိဖို့နဲ့ ကျွ
းပညာတွေရရှိဖို့နဲ့ ကျွန်တော်တို့မှာအဲ့ဒီလောက်အထိရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်တဲ့ပမာဏကလည်း မရှိနိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ အ
မရှိနိုင်ဘူး။ ပြီးတော့ အစိုးရအနေနဲ့ နောက်၅နှစ်မှာ ကျွန်တော
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက ဘာဖြစ်ရမယ်၊နောက် ၁၀နှစ်မှာဘာဖြစ်ရမယ်။ဒါမျိုး ကျွန်တော်□
ကျွန်တော်ကြားချင်ပါတယ်။ လက်ရှိမှာဆိုရင် အာဆီယံက တကမ္ဘာလုံးမှာ သူရဲ့ဂျီဒီဘီက နံပါတ် ၇ ရှိပါတ
ရှိပါတယ်။ဒါပေမယ့် ၂၀၂၅ နဲ့၂၀၃၀ ခုနှစ်မှာ သူရဲ့ဂျီဒီဘီက တကမ္ဘာ လုံးမှာ နံပါတ် ၄ အဆင်
၄ အဆင့်ဖြစ်လာဖို့ ရည်မှန်းထားပါတယ်။ ကျွ
ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကလည်း အဲ့လိုမျိုး စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သတ်လို့ မျှော်မှန်းချက်ထားဖို့လိုပါတယ်"
ဦးပြည့်ဝထွန်း(CEO,Parami Energy Group)

ပရိသတ်--------- ကိုထင်အောင်

"ပြည်တွင်းကလုပ်နိုင်တဲ့အပိုင်းကိုပြည်တွင်းကလုပ်ကြပါ။ ဒါပေမယ့်ပြည်တွင်းက မလုပ်နိုင်တဲ့အ မလုပ်နိုင်တဲ့အပိုင်းကပိုမ
ျားနေတယ်။ ဘာလို့လဲဆင်းရဲနေလို့ပါ။တကယ်တမ်း နင်လား၊
နင်လား၊ငါလားလုပ်ကျစတမ်းဆိုရင် မြ
မြန်မာနိုင်ငံမှာချမ်းသာတဲ့အရင်းရှင်ဆိုတာ မရှိသေးပါဘူး။အဲတော့ လက်ရှိအခြေ
လက်ရှိအခြေအနေမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံကြီးနဲ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရတော့မယ်။ဒီကောင်ကြီးနဲ့ငါတို့ ပူးပေါင်းဆော
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရရင် ငါတို့ကို အကုန်ဝါးသွားချီရဲ့ဆိုပြီး စိုးရိမ်စိတ်နဲ့ အကု
အကုန်တားစီးနေမယ်ဆိုရင် မြန်မာပြည် ဘယ်
ဘယ်တော့မှတိုးတက်လာမှာမဟုတ်ပါဘူး။ပြီးတော့ ကမ
ကမ္ဘာမှာနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလာလုပ်လို့ ဆင်းရဲသွားတဲ့နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံမှ မရှိပါဘူး။သေချာစုံစမ်

မရှိပါဘူး။သေချာစုံစမ်းပြီးတော့လေ့လာပါ။ချမ်းသာသွားတဲ့နိုင်ငံချည်းသာရှိသွားတယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်”
ဦးအောင်ချိန်ဘွား(စီးပွားရေးဆောင်းပါးရှင်)

“ကျွန်တော်တို့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတံခါးတွေ မဖွင့်ပေးခင်မှာ ကျွန်တော်တို့က ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတော့ ကိုယ်ကဘာလိုချင်တာ
ကိုယ်ကဘာလိုချင်တာလဲ အရင်ဆုံးသိဖို့လိုပါတယ်။ဘာကိုလိုချင်တာလဲဆိုတာအရင်ဆုံးသိပြီးမှ ကျွန်တော်တို့က သူတို့
သူတို့နဲ့ပြောဆိုရမှာဖြစ်တယ်။ဒီနေ ရာမှာထိုင်းနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံရဲ့စွမ်းအင်ကဏ္ဍမှာရင်းနှီးမြှုပ်နှံဖို့အတွက် ဒီမလာခ
ံနှံဖို့အတွက် ဒီမလာခင် ဘာအရင်လုပ်လဲဆိုတော့ သူနိုင်ငံက ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တွေနဲ့အရင်ဆုံး ဆွေးနွေးတယ်။ဆွေး
ဆွေးနွေးတယ်။ဆွေးနွေးတဲ့နေရာမှာလည်း ငါတို့ရဲ့အကျိုးအမြတ်နဲ့ကုန်ကျစရိတ်က ဘယ်လောက်လဲဆို
ဘယ်လောက်လဲဆိုတာကိုကြည့်ပြီးမှ ကျွန်တော်တို့ဆီကို လာတာ
လာတာ။ချစ်လို့လာတာမဟုတ်ဘူး။ဒါကြောင့် ပိုင်ဆိုင်မှုတွေ အကု
အကုန်လုံးဖွင့်ပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် နိုင်ငံကပိုပြီးတော့ဆင်းရဲသွားပါလိမ့်မယ်” ဦးပြည့်ဝထွန်း(CEO,Parami Energy Group)

“ဘယ်သူဘဲလုပ်လုပ် ကိုယ့်တိုင်းပြည်အတွက်ဘာရမလဲ။အဲ့ဒါကြည့်ဖို့လိုပါတယ်။နိုင်ငံခြားကလုပ်ရင် ဘယ်လောက်ရ
ဘယ်လောက်ရမလဲ ။ ပြီးတော့ လု
လုပ်နိုင်တာချင်းတူမယ်ဆိုရင်တော့ ဘယ်လို
ဘယ်လိုစဉ်းစားမယ်။ကိုယ့်နိုင်ငံသားကိုပေးမလား၊ နိုင်ငံခြားသားကို ပေးမ လား။ ဒါလေးတချက်လိုတယ်။ပြီးတော့နိုင်ငံခြား
းတော့နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဘယ်လုပ်ငန်းမျိုးကတော့ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး အတွက် လုံးဝခွင့်မပြုသင့်ဘူး
အတွက် လုံးဝခွင့်မပြုသင့်ဘူးဆိုတာမျိုး။ ဒါမျိုးကျွန်တတ်တို့သီးခြားစီခွဲခြားဖို့လိုပါတယ်။ဒါက နိုင်ငံတကာ
နိုင်ငံတကာမှာလည်း ဒီအတိုင်း ကျင့်သုံးနေတာပါ”
ဦးဝင်းမြင့်(အတွင်းရေးမှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံစက်သုံးဆီတင်သွင်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများအသင်း)

အဆုံးသတ်နိဂုံး-----------